plus ponendum est de vino quam de
aqua Ex quo infertur quod sine aqua
non debet celebrari ut in c perpendimus Item
infertur contra illos qui solam ponunt guttam
aque non debet poni de aqua
licet plus de vino Non dico plus
referetur ad modicam quantitatem ut in
l hec addicio de verbo significacione In
glo ibi alia racio posset assignari
meliorem racionem vide per hostiensem in c cum
marthe de ce et fiat ibi tex Nam
vinum denotat xpm quod substancia
in sanguinem a qua populum denotat
Unde sicut populus transit in xpm per
unionem caritatis sic aqua debet ap
poni in tanta quantitate ut transeat
in vinum ita quod assumat illius sa
porem ut clarius elucescat sacramen
tum Vel dic quod aqua et sanguis exi
uerunt de latere xpi ut in c i qua
dam in fi de ce Et tenendum est
quod plus voluerit de sanguine quam de
aqua quod exitus sanguinis est ma
gis naturalis Item et 3o nota legi
quod in confectione huius sacramenti xpus
apposuit de aqua Ex hiis colligitur
fuit inducta consuetudo ecclesie generalis
ut plus apponatur de vino

Litteras tuas

Ab officio et beneficio depo
nimus presbiterum qui sine aqua vel igne
Vel in pane fermentato vel vase
ligneo sacrificat primo duo ponit
expressus presbiterorum 2o alios duos
ibi intellectus // Casus cum episcopus bar
ren confessus est idem sacerdos quod cum
quadam die hostiam non haberet et cali
cem in pane fermentato et cipho
ligneo missarum solempnia celebrare
presumpsit Item alia vice intellectus
per eam illa per eunde presbiterum multum
ledentur sine inceperit inquirere contra ipsum
et ex eius confessione dicit quod ipse
sine igne sacrificabat et aquam consuevit
opus a papa qui sacerdotum esset de
ipso fuerit papa quod vel ex nimia et
aperta malicia vel nimia negligencia
sive ignorancia presumpsisse videatur
mandat quatinus officio et beneficio pri
vet eundem // Item nota quatuor delicta

depositione digna ut si quis celebrat
in pane fermentato ut illo quo co
tidie utimur debet enim panis azi
mus esse ut statim dicetur in glo vel
si celebret in ligneo cipho Item
sine aqua et sine lumine et sic nota non
celebrandum sine lumine et huiusmodi ca
none de ce sacerdos // Queritur aut ecclesia hec
delicta debeat gravitate ad depositionem
An sufficiat aliud tamen Dicit hic
non exprimit satis credendum pro
cedendum secundum qualitatem loci et con
temporum presbiterum // Item considerandum est
in assumpsit in consuetudine Re
gula enim est quod pro delicto crimi
nis potest fieri depositio ut in c tue
et quod ibi dixi i de pe Nota 2o quod
inquisicio potest ex iteracione ex
noua infamia // Item nota et tene
menti quod ad deposicionem presbiterum non
semper requiritur dolus sed requiritur
quandoque nimia desipiencia ut crassa
et supina ignorancia comparatur do
lo ad deposicionem faciendam quod te
ne menti // Ulterius notabis et tenebis
et menti quod melius probatur hic quam
alibi quod ubi de crimine clerici constat
per eius confessionem apponitur pena
ordinaria non obstante quod sit confessu
per viam inquisicionis quod videtur si
gulariter limitare c qualiter et quando
ij de accusa Ubi patet quod de iure
canonico in confessu inquisicionis non
imponatur pena ordinaria ut
depositio ab ordine vel alia similis
et facit quod dicitur c fine ibi et videtur hoc
tenere licet loquatur per alia verba
allego tex hunc contrarietatem in c ij
de confessis et videtur contra illam regu
la que dicitur minus agendum cum
confesso quam cum convicto xv q i non
dicatis et in c nolo sed intellige
istum tex ut patet ut glo notat in c de
hoc ij de simo et vide idem hostiensem
in c inquisicione de elec // In glo
ij in fi de hac materia loquitur contra
in c ij de consecracione di ij et dicit hic
doctores et theologi tenent contrarium
sed ut transubstanciatio fiat celebrans consumi
tur peccat et est puniendus de quo

2o notabile

3o notabile

Ultimo notabile

Glo 2a Nota hic racio
quare romana ecclesia conficit
de pane azimo et non fermentato

Λ cum de pane fermen
tato licet graviter peccet
celebrans

vide p thoma 3a pte su[m]me q[uesti]one
lxxiiij art[icul]o 2 e[st] ibi int[er] cetera po
nit duas r[ati]o[n]es quar[e] celebrandu[m] sit
in pane azimo et no[n] in ferm[en]
tato p[ri]ma q[ui]a xp[ist]us instituit ho[c]
sac[ra]m[en]tu[m] p[ri]ma die azimoru[m] ma
thei xxvj c quo die nil fermentati
erat in domibus iudeoru[m] et sic p[re]
su[m]end[um] q[uod] xp[ist]us in pa[n]e azimo insti
tuerit hoc sac[ra]m[en]tu[m] 2a vero q[ui]a me
lius co[n]venit devotioni fideliu[m] et
sinceritati hui[us] sac[ra]m[en]ti q[uod] fiat in
azimo et no[n] in fermentato Na[m] vix
p[otes]t fermentatus rupi qui mica ali
qua cadat sic sit illud ap[osto]li in
ep[isto]la ad corintheos no[n] in fermento
veteri sed in azimis sinceritatis et veri
tatis // ibi dicit et in fermentato si
eret tribulatio s[ecundu]m in s[ecundu]m et isto
tex[tu] ubi p[rae]supponi[tur] q[uod] ille celebrat
e[t] sacrificabit // Et p[er] hac eadem
r[ati]o[n]em insovatur q[uod] est sine aqua
sit verum sacrificiu[m] licet no[n] p[er]fectu[m] q[uo]
ad sig[nificationem] in s[ecundu]m q[ui]a no[n] p[ote]st sig[nifica]re
[com]munionem int[er] xp[istu]m et eccl[esi]am cu[m]
aq[ua] significet p[o]p[u]l[u]m ut in c cum
marthe et quod dic[itur] ibi e[st] c s[e]n[tentia]
glo i v[er]bo ligneo in fi // No[ta] glo
et dic q[uod] no[n] debet e[ss]e calix de lig
no q[ui]a lignu[m] absorbet vinu[m] et c[etera]
absorbet sanguinem quod e[st] inde
cens non debet e[ss]e de vitro p[ro]pter
periculu[m] fractionis no[n] de auricalco
seu ere p[ro]pter rubiginem Na[m] provocat
ad vomitu[m] ut in glo s[e]q[uenti] debet
e[ss]e calix aureus vel argenteus et
p[ro]pter paupertatem potest tollerari ut
sit stanneus ut in c et calix de [con]se
[cr]a[tione] d i sequitur rubrica de baptis
mo

Viso de sacramento eukaristie quo
michil maius de [con]s[e]cra[tione] di ij in[sti]t[uto]
medio subiu[n]git[ur] de baptismo qu[o]d
e[st] sac[ra]m[en]tu[m] valde nec[essariu]m sine quo
nemo salvari p[ote]st in e[t] maiores
et de [con]s[e]cra[tione] di iiij c firmiss[im]e
tractitur et[iam] de effectu ho[c] sac[ra]me[n]
ti ideo in rub[ri]ca dicitur et eius effectu

De baptismo et eius effectu

producit enim tres effectus na[m] remit
tit culpa[m] Item vitatur dampnacionis
periculu[m] et ap[er]itur regnu[m] celeste ut
in e in c maiores ubi latius dicam
Et vide glo de [con]sec[ratione] di iiij e[st] s[upra]
per hac rubrica[m] queritur primo in quo
[con]sistat sac[ra]m[en]tu[m] baptismi Et in hoc
e[st] p[rim]a ratio tres opiniones Quida[m] dicu[n]t
q[uod] in ipsa aqua et si aliq[ui]s bibe[re]t bi
bet de aqua [con]secrata q[uae] est d[e]i i fonti
bus ut videtur q[uod] bibet sac[ra]m[en]tu[m] de
quo vide glo de [con]secr[atione] di i q i in
c detrahe // 2a opinio q[uod] ipsa intinctio
seu ablucio e[st] sac[ra]m[en]tu[m] et no[n] aq[ua] i[n] q[ua]
fiunt intinctio[n]e duo [com]p[re]hend[un]t[ur] vi
delicet actio ex p[ar]te baptizantis et pas
sio ex p[ar]te baptizati Cu[m] ip[s]a intinctio
ho seu ablucio [con]ti[n]et e[t] passio
e[st] sac[ra]m[en]tu[m] baptismi et hanc opinio[n]e[m]
tenuit mag[iste]r s[e]n[tentiarum] // 3a opinio q[uod] ca
racter ip[s]e q[ui] i[m]p[ri]mitur a[n]i[m]e bap
tizati e[st] sac[ra]m[en]tu[m] ip[s]e v[er]o p[ri]mo d[icitu]r
q[uod] sicut in eukaristia [com]p[re]hend[un]t[ur] tria ut in c cu[m] marthe et ita p[ro]p[ri]o ita
in sacro baptismi quoru[m] p[ri]mu[m] e[st]
sacr[amentu]m ta[ntu]m et no[n] res q[uod] aqua ab
luens seu ea ablucio 2m e[st] res sacr[amen]
ti ut remissio culpe et infusio gr[ati]e
3m e[st] res et sacramentu[m] ut caracter qui
i[m]p[ri]mitur a[n]i[m]e baptizati Et e[st] carac
ter qualitas q[ue]da[m] q[uae] habilitat seu
disponit a[n]i[m]am ad suscipienda[m] gr[ati]am
dei de quo plenius q[ui]a Jo an super
rubrica de s[an]c[t]a non itera[n]da ip[s]a
v[er]o aqua verbo dei [con]secrata e[st] [con]se sa
cramentu[m] Et ex hoc infertur ad
alia[m] q[uesti]onem q[uo]t[ien]s q[ui]s aliq[ui]s baptiza[tu]r
in flumine Nunq[ui]d tota aq[ua] fluminis sit
aliud sit sac[ra]m[en]tu[m] primo q[uod] no[n] s[ed]
solu[m] illa q[uae] tetigit totu[m] corpus bap
tizati et ide[m] dicit quida[m] i[n] aqua q[uae]
e[st] in fontibus ecc[lesi]e ut e[st] sola sit
sacr[amentu]m q[uae] tetigit corpus baptizati
Vn[de] si in fonte no[n] fuit aliq[ui]s bap
tizatus no[n] est ibi sacr[amentu]m baptismi
Vt no[n] sit ibi aliq[ui]d aia in q[uo] sacr[amentu]m
posset h[abe]re suu[m] significatu[m] nam
sacramentu[m] e[st] rei sacre signu[m] i[ta] q[ue]
multi et p[ro] hac opinione sui alia
opinio qua[m] ponit glo in dec c detrahe

quod dicat quod aqua intrangens corpus bap
tizati immediate suscipit de sacramento in
cum premissa forma verborum tangit cor
pus et immediate postea desinit esse sa
cramentum et satis videtur probabilis illa
opinio // Ex quo infertur quod bibens ~~vinum~~
ipsam aquam non bibet sacramentum tunc
vide hostiensem in summa eodem titulo in sabbato de conse
cratione distinctione iiij ubi dicitur quod si in sabbato
paschali vel penthecostes quis velit as
sumere de aqua fontis pro devocione
et aspersione domus hoc debet facere
antequam infundatur crisma. Aliquis tunc
bibit de illa aqua non tunc est necesse si
causa devocionis ut dictum est per
mittit // Ultimo quod sit baptismus pro
dicatur per que verba fuit institutus et de
eius effectu vide hostiensem glossam de consecratione distinctione
iiij c. i.

Iquis

Breve est vel sic licet puer
sit ter mersus in aqua in nomine pa
tris et filii et spiritus sancti nisi dictum
sit ego te baptizo in nomine patris
etc. non est baptizatus // Casus
patet verborum de forma expressius est de ea
omissa nichil agitur // Nota primo
iuxta glossam si quod ubi sunt aliqua verba
de forma seu forma substanciali alicuius
actus omissio alicuius ubi viciat to
tum actum sicut patet hic de omissi
one illorum verborum ego te baptizo
secus est ubi omittentur aliqua ver
ba que non sunt de substancia sed de so
lempnitate ut puta si presbiter omitteret
cathacismum vel salis imposicionem
vel unctiones quas facit in pectore
et in fronte // Ex quo eciam eum in
aqua baptizavit baptizatus est pu
er sicut videmus quod faciunt quecumque
mulieres quando infans est in periculo
mortis. Ita non baptizat simpliciter
et omittitur alia verba que sunt de
sollempnitate baptismi contra hoc de
consecratione distinctione iiij in c. mulieres nec
debet reiterari baptismus dicitur tunc
quod postea si infans supervixerit debet
suppleri per sacerdotem ea que fuerunt
omissa ut ille cathecismus et unc
tiones et similia per hoc quod non

hic in glossa sed et expressius abbas hic
Et ex hiis tangendo qualibet verbum
huius capituli infero ad questionem quis pos
sit baptizare. Nam textus hic dicit si
quis quod verbum est masculini ge
neris tamen quod proprie hoc officium pertinet
ad sacerdotem unde necessitate non
instante dyaconus etsi baptizare non
debet de consecratione distinctione iiij c. constat cum
duobus sequentibus tunc si de facto ali
cui presbiter baptizat tenet baptis
mus sive sit baptizans sit laicus
sive masculus sive femina ut in c. i
in fine de summa trinitate et in dicto c.
mulieres graviter tunc peccat non sacer
dotes vel dyaconi usurpantes sibi hoc
officium cessante necessitate et hoc inquit
in hic quod quidam nec debet ut dixi
reiterari baptismus. Ex quo illa
forma substancialis de qua hic fuit ob
servata sed suppleri poterunt sol
lempnitates omisse ut predixi. Et
ex hiis dicit quod istud verbum si quis com
prehendit eciam feminam nam masculinum
concipit femininum l. si ita ff. de legatis iii et
xxxiii q. iiij si quis suadente dia
bolo c. mulieres de penitentia et remissione // 2o queritur
ubi puerum quid in puella dicitur quod
idem nam baptismus est spiritualis et
competit tam feminis quam maribus tam adul
tis quam pueris ut in c. maiores // 3o
queritur ubi ter dimersit nunquam sit
de necessitate ut baptizandus ter
immergatur in aqua sed magis hic primo
Et notabiliter dicit quod licet in verbis
sit tradita certa et substancialis forma
ut hic nota tamen in facto sola enim im
mersio est de forma baptismi verum
sufficit quod baptizans effundit aquam
super baptizandum continuum quod modicum
ita quod possit attingere propter debili
tatem baptizati et gravitatem bap
tizandi quod non possit illum sustinere
re manibus et immergere ter in aqua
dicit tamen hostiensis tamen et ut in verbis
et in factis observetur consuetudo
loci // Et vide tamen hostiensem in summa eodem titulo de
forma de consecratione distinctione iiij ubi dicit
quod loci consuetudo observanda potest
licite sive fiat immersio una sive

Qui potest baptizare

1a questio primo

3a questio

Qto qrit
An baptizat pt aliquis q vino vel

vnica et ibi videre scripta // Quid
quarto ibi in aq ut si fiet in ao
elemento vel in vino seu in alio
liquore dic q non eet baptismus
q elementu aq e de sbua baptis
mi ut in c no ut apponeres in c ibi
limitat assone salue Ita xps
mandauit in aqua baptizari et
ita fuit baptizatus et forte ad
hoc designandu exiuit aq de ipi
latere in passione eius ut in c
in quadam ii provo // Quinto qro

Vto qrit
Quid si dicat in nobis patris vel

ibi in noie ut si diceretur in noi
bus pris et c vel in virtute pris
et c dic q no eet baptismus sm
Inno q plus importat in signo q
in pla Ita debent vitare esse
sic no lig tradare forz p certz
tradita // Sexto queo ibi Ego in

Sexto qritur

ei illud pnomie sit de sbua bap
tismi An sufficiat baptizo te
glo y hoc tangit et e cois opio
q no sit de sbua q intelligit
sub alijs verbis dicat tn glo in c
multi de gsecra di iiij q no debz
omitti Si tn omittatur h bap
tismus et hc opio bona Et q
aliq tenet hoc ee de sbua pra
uodu est a pro ut istud pnol
ego exprimatur // Septio queo ibi

Septio qrit

baptizo te Quid si diceretur bap
tizat te xpus vel pr et filius
Quidam ut refert Inno dicit q
no est baptismus pt omissione forte
sbualis nisi forte in vna pruincia
aliud gsuetudo haret Et no bn
hoc dem Inno vult etiam q vna
pruincia vti pt alia forma q sit
ibi expressa dum in sbua sit ut ibi
expresses post exm in calabria
et dicit q ppa in tn approbauit
illorum gsuetudines q eis gcessit
vt in suis possent facere sed
dicit in vna ciuitate vel in plu
ribus q no est ita iustus error
in vna ciuitate sicut in vna
pruincia Item no timet tn sta
tuta sm hosti // Et gcludit Inno
et hosti q ecca romana dz qtu
pt sine tn fidei violatoe tollerare

vitus et gsuetudines aliarum pruinciarum
et grecorum et aliorum xpianorum ut
facilius redeat ad fidem integra
Et ex hijs // ppa sustinet grecos sacer
dotes in matrimonio ut in c cu olim
de cler gugata et in c vrena di
xxxi // Item iudeos et paganos in
heres in 2o gradu ut in c gau
demus de divor Et sit bn et simpula
riter no q gstatutio ppe no exte
ditur ad illos habtes gsuetudine
gtrariam q hoc vide bo glo xxx di i
c i in fi // Octauo queo ibi te q
si omittatur illud pnomie te circu
tenet q no e baptizatus q e
baptizat // Nono queo ibi in noie
pris Quid si diceretur in noie tri
tatis vel in noie xpi hanc qsho
ne ponit glo pe et dicat q tenet
baptisma q olim sic baptizabatur
homines ut in c a quod de gsecra di
iiij Doc h contrar tenet oppositum
q hodie fuit mutata illa forma
vt pz in hoc tex et hoc tene gtra
tenet hic Inno ad materiam fra
tria vide pte Et glo p pdicta
gpendiosa sunt

Ex quibus

Breue e et hoc intellegi
pbabiliter dubitatur an qs fuit
baptizatus pt baptizari formali
expressa // Casus si de aliquibus
sit dubium an sint baptizati cum
forma qbo verbis pmissis debeat
baptizari // No q vbi dubitatur
an sollepnitas debita interuenit
debz in dubio iterari ad hoc de gse
cra di i sollepnitates Et quod h
dicatur de baptismo pcedit etiam in
gfirmacione seu crismacione sm doc
sdem dicend in oibus alijs sacramentis
no iterabilibus eadem roe // Item
no casu in quo sacramentum gfertur
sub gdicione hoc tn no est gtra
dicio cu sit de pterito no enim
suspendit actum q dum e natur vel
fuit baptizatus vel ne ut in l cu
ad pns ff si cer pe // Vltio queo
in quo dubio pcedit iste tex dor
instant Et h sicualis e vera glo

est quod procedit tamen etiam in dubio facti
non quoque iuris De primo pone exemplum cu-
iuspiam infantis expositus sine signo
baptismi nam dubium consistit in facto
// De 2o pone post multa exempla ex-
positus quod proprio puta si fuit dum
baptiso te in nomine Christi Nam si sine
dubitatur utrum iste sit baptizatus
ideo potest baptizari sub ista forma de
qua hic // In glosa si dicitur quod ista questio
non procedit ad tempus relata quod ex
quo premittit protestationem quod non inten-
dit baptizare si erat baptizatus non
potest dici quod imprimatur novus caracter
iste sine alia protestatione tene quod non
imprimitur novus caracter si iterum
quis baptizetur sed tamen sit verecundo
in secundo ar. in c. in genesi de elec-
tione Dicitur alias dei non potest hic ex
pluribus causis quod quod inveni est
ex una causa amplius inveni fieri non
potest ut in c. maiores de fide
instrumentis multo fortius hoc est dicendum in
caractere

Maiores h. d. usque ad § verum

Sacramentum baptismi valide
conferatur parvulis licet non credat nec ad-
hibeant et remittitur eius peccatum originale
Et dividitur ista decretalis in 2as partes
primo ponit exordium probans mag-
nas questiones maxime de fide tan-
gentes referendas esse ad papam 2a
ibi In quibusdam ponit exemplum quod
habet partes sicut quatuor sunt questi-
ones 2a ibi verum 3a ibi sed ad hoc
4a ibi Item quaeritur / prima subdi-
vidatur primo ponitur hereticorum ob-
iectio duabus auctoritatibus munita
2a ibi ad id primus solo 3a ibi tene
cum auctoritatibus vendicat // Casus
Quidam heretici fecerunt quasdam questi-
ones catholicis archiepiscopus arelatensis
postulavit dominum papam illis questionibus
respondere Dicebat enim quod parvuli in-
utiliter baptizantur ad quod probandum
inducebat auctoritatem beati Jacobi apostoli
dicentis Caritas operit multitudinem
peccatorum et evangelii de peccatrice que
lavit pedes domini dicentis dimissa
sunt ei peccata multa quia dilexit multum

sed non ut per caritatem et in caritate tota
dimittuntur hinc quod parvuli nec sentiunt nec
consentiunt nec caritate que tamen senti-
entibus et consentientibus infunditur
sed in parvulis peccata non dimittuntur
in baptismo Ad quod videtur papa
quod baptismus successit circumcisioni
sed absit ut in illa hec sint iam dicti
quod asserunt legere in evangelio et circumcisi-
one in baptismo remanenda quia dicit
apostolus si circumcidimini Christus vobis nihil
prodest Circumcisio parvu-
lis et adultis conferebatur et bap-
tismus qui successit loco illius ge-
neralior est et in ea vivi quia fere
baptizantur non debet esse minoris effectus
et ideo tam parvulis quam adultis confe-
rendus sicut enim in veteri lege
dicebatur anima cuius preputii caro cir-
cumcisa non fuerit peribit de populo dei
ita nunc dicitur ut quis renatus fuerit
ex aqua et spiritu sancto non intrabit
in regnum dei ab ista generalitate
nec sexus nec etas excipitur de
baptismo nondum est quam plus
hodie baptismus confert Christianis
quam iudeis circumcisio olim contulis-
set hoc iste auctoritatis proponere ita quod
hic dicatur peribit de populo suo
// Nota primo quod magnarum causarum
decisio reservanda est soli sedi
apostolice quod hoc c. ut debita de ap-
pel. et c. quamvis de elec. li. vi. hic
est quod nemo citra papam potest ferre
sententiam super depositione episcopi iij q.
vj auctoritate et c. quamvis et c. ij
in sexta pla et precipue si talis causa
attingit articulos fidei vel sacra-
menta ecclesie hic enim agebatur de sa-
cramentis ecclesie Et ex hoc et ex textu
solum // infero papam posse cognoscere et
decidere causam fidei et sic intro-
ducere // In contrarium tamen facit glo. in
c. anastasius xix di. qui videtur
velle quod papa in causa fidei debet con-
gregare concilium et in tali causa
concilium est supra papam Et sic aliqui vi-
dentur intelligentes illam glosam verum
apte quod istum textum non dicit quod solus
papa potest decidere causam

2º no(ta)
Sup²
Solutio

cruenientem fidem et sacramenta ecclesie
ut probatur hic et in c. hec est fides
xxiiii q. i. et ad idem c. anastasius
dic quod ubi papa voluit decidere contra aliter
statutum per ecclesiam quod non poterat sine
consilio quod ubi causa fidei constat
de iudicio totius ecclesie papa non potest
aliquid decernere contra statutum ecclesie quod papa
potest esse hereticus et sic errare in fide
vel dic si papa sed tota ecclesia errare
non potest ut in c. ad recta et ibi glo.
bona xxiiii q. i. // No. 2º quod xpistus
oravit pro petro ut non deficeret
eius fides Ex quo infertur quod si
des xpistiana deficere non potest quod non
est presumendum quod xpistus fuerit frus-
tratus labiis suis Sed contra hoc oppo-
xpistus oravit pro petro contra sequitur
quod successores petri non possunt errare
quod tamen est falsum quia papa potest peccare
ut in c. aliorum xl q. iiii et potestatem
hereticus ut in c. si papa // Item
potest esse ignarus adeo quod oportet inscii
sciencia potest vinculare papatum ut
in c. vide unum li. vi. Ergo littera non
concludit ut supra oratio Christi fratrum in persona
petri sit recurrendum ad papam in
causis ordinatis Ad 2º dicit hic doc.
quod xpistus oravit pro petro et succes-
soribus tantum in fide quam in mori-
bus Nam successores petri in fide
et moribus eciam salvi nec erra-
bunt in fide ad id quod dicit de hesi-
tandi quod oravit pro petro et pro
ecclesia Ergo aliud dicendum principalius
peccatis tradita petro fuit sibi con-
cessa in persona ecclesie et tamquam ecclesie
capiti et nobiliter probatur in c. quodcunque
xxiiii q. i. et in c. ita dominus xpistus
di. Nam xpistus oravit pro petro i.
pro tota ecclesia in persona petri sed
pro petro principaliter tamquam pro ca-
pite ut non deficeret fides petri se-
des petri et fides illius ecclesie et
ideo recte concluditur quod ecclesia tota
errare non potest quin saltem remaneat
in uno Et ita probat augustinus
et c. lex cum glo. nobili in dicto
ad recta xxiiii q. i. Sed quod papa
est caput huius ecclesie et presumitur omnibus

sanctior et doctior potest dici i. ideo
ad ipsum recurrendum est in causis
maioribus quod de facili potest tota ecclesia
congregari dubio maioris existente
Et vide glo. in c. quibus xxi di. que
dicit quod ubi sunt boni ibi est bona
ecclesia Unde post mortem xpisti fides
sola remansit apud beatam virginem
sic posset contingere quod apud unum
solum duraret fidelem licet forte
posset consistere vera fides // No. 3º in 3º
quibusdam quod lex mosaica non
est servanda cum ecclesia nec circumcisio
cum baptismo unde baptismus successit cir-
cumcisioni non autem confert cum circumcisio-
nem non quod baptismus competit cuique
sine distinctione sexus et etatis // Ite 1º
non hic apertum quod in l. divina eciam
masculinum concipit feminam ita quod
te arguit hic tex. Nam xpistus dicit
nisi quis renatus fuerit et dicitur quod
per hoc includere voluit masculos
et feminas non solum ergo in l. humana
masculinum concipit feminam l. si ita
ff. de le. iiº et l. i. de verbo sig.
xv. q. viii. si quis suadente dia-
bolo c. mulieres de sen. ex. sed eciam
in l. divina ut hic quod tenemus
// Ite non duos effectus circumcisionis 6º
que non tollebatur peccatum et eciam
tollebat dampnationem parvulum sed per
hoc non poterant pervenire ad regnum
celeste Baptismus vero hic tres
principales effectus primo inducit
remissionem peccatorum 2º tollit dam-
nationem parvulorum 3º aperit reg-
num celeste et dic 4º quod infundit
gratiam et virtutes in ipso baptismo
ut in c. maiores illud et in cle. i. de
summa trinitate in fi. dic ergo clarius quod per bap- 4º
tismum dimittitur nedum peccatum
sed eciam omnis pena peccati ita quod si
infidelis adultus hodie baptiza-
retur evolaret purgatorii penam ut
est tex. augustini nobilis de pe.
di. iiii c. si quem in latrone credenti
ti et non baptizato baptismo
flaminis fuit datum Amen dico tibi
hodie mecum eris in paradiso ut
in dicto c. fi. // Ite non quod dispositio

hic plures cives de l[…]

hus plures orones debz vniformi
intelligi vn cauda no e sepada
a capite vt ad aliud deferatur pre
cipue et ad aliud finis Et ad ho
mibus meum istu tex in dsi ad
hoc iuxta glo in cobo auctas
// Ng dr sm gez dsu loqndi tex sat
nobile q ess vba diuine scripture
intelligentia sm gez dsum loqn
sat e ex hus d de sponsa et l la
beo de supel lega // Item q vba
apta / ad habitu sola qn sub
iecta ma hoc expostulat et sic
no pe qs vdargui de inepcitu
dine loqndi Exm si dico burg
gmedit lig actualit no gedat
tn veru e dice q gedit vtendo
sinoz ad aptitudine et no ad ac
tu aptm em est gedo e idem dd
e in statutis et alys dispoibus
// Vltro no in ho pnd q ess pnu
lus virtutes infundunt in baptismo
et hec opio e hoc appba in de
j in s de su tin

Verum h d Originale
pcim qd trahitur sn gsensu
remitti in baptismo ess no gue
nenti vt pueris pcm de actuali
q sicut no rmitti sn gsensu
ita nec relaxatur h d vsq ad g
vsq ad huc // No pmo q ess i
gonentibg ... seu i lege diui
na tanti e acm a sili demo
deur viodn sitiendo i eo c q sit
gparo al acm a sili torruit vt
hic de quo vide qd not Jo an
in c no pt & pben li vi et qd
not in c tirsacto de gsti // No du
plex e pcim sz actuale et quod
actuale no gmittit sn gsensu // Na
pcim adeo e voluntarium vt nul
lo mo sit pcim si deficit volu
tas peccandi ma pcim e vbos gse
qndi qd iusticia negat de q dic
ut glenius hetur vo q i i pnd
et di actuale q ipso actu et sco
mo gmitti // Na impossibile q pec
ms sn sco suo Originale / pcim
dr q gtitur ab origine sz tn cua

infundidur in corpe vnd sicut post
primo hic q in aia pui gpentur
tria sz pronitas ad pcand gtit
ex carnis corruptoe // Na q pcim
priorem pntu ad huana sunt
corrupta // Vn dicit canon q ois
etas ab adolescia prona e ad
malu xey q i ois etas // Zm est
quedm macla seu sordes qua g
hit aia in infusioe ad corpus q
gmpctidez carnis corrupte // Zm
e reatus seu debitu pene eine
quod qs se ee 2o // Na pp illam
maculz gtractam pmi pntes
cu posteritate sua fuerunt deputi
huic pene eine // Sz dubium qd
ex istis tribz dicat pcim originale
Magr sntarii 2o sntaru di xxx
et ibi gcludit q illa pronitas ad
pcand sit pcim originale quod
non plac li primo q vbi seqre
q p baptismu no dimitteretur
pcim originale cu post baptismu
remaneat ipa pronitas ad pcca
du vt in dco c ois etas et in c
septies in die re de pe di in dit
vo q ipe gut tenod q illa macu
la seu sordes sit pcim originale
cu e ancea illa pronitas / Vn
lz tolla illa macula remaneat
tn pronitas ad pccandu Dicit
ex aug q isti q carent visioe
dei decedentes sine baptismo
mallent sic ee q no ee et hoc
facit ad solutoz vnius gtra // Na
videtur iustu ut puuls q nul
lu pcim gmisit decedes sine bap
tismo gpunat // Eo caretia visio
nis dei non est pp pena sz pp
inobedienta priorem pntu deus
no vult eis comuc beatitudiez sua
no aut impont eis pena actuale
et isto dpprin pea puulorum istoz
di mitissia vt in c ... de
gsec di iiii ... fecit eis g
na eos creando q pm illa aut
tem aug isti mags volut sic
ee q no ee et vide not dra glo
in c reignante Concludo go
q baptismu tolli illa macula

seu sordes aie et p quas tollitur
ille reatus // Item illa pronitas ad
peccandu debilitat maxie post
suscemetu confirmacois Nā p cfirma
cone xpianus cofirmat in fide
et efficitur fortior ad resistend dia
bolo et carpiscentijs carnalibus vt
in c i de cosec di v Et adde iste
glo notabile vt in c ij de cosec di
iiij qua oio vide

Sed ad hunc

dicet in baptismo dimittat origina
le peccatum puulis q in gratie no
sunt in adultis tn amentibus vel
dormientibus q no sentiunt baptis
mo dimittitur actuale et ideo etiam nec
originale 2a ps ibi ad hoc // No
primo q licet liberatur ab vno pcco
qd liberatur ab oibus q deus no
dimittit opus imperfectis Ex hoc infe
ro q cōsitens aliq ex pccis suis
vel etiam oia s dispositus est in ali
quo pccto iacere a nullo e vade
absoluit vtr q pcta ex pte no
dimittitur ex vno loco Et vide
quod le et no in c q quidam p de
peni et dimis 2a pena originalis
pcti no est nisi carentia visiois
dei Ex quo infertur ad id qd dixi
in pcedenti q puuli decedentes
sine baptismo non paciuntur alia
pena nisi q carent visioe dei illa
tn pena maxima e vt in c fir
missie de cosec di iiij licet carpai
pene actualis dicatur mitissima et
sic exor tex in c regnante ea di
Et ob hoc dicit aug q dapnati
ad peccatus auctatis mallent in
esse in illis cruciatibus et vide deu
q esse eo reliatu et carere visioe
dei // confirmat q carentia visiois
dei e in se maior pena q sit e
cruciatus q dapnatus sustinet in
inferno / ideo ista carentia di cunf
sia ped dapnatis tm e ifno b3 v
traq pena q caret visioe dei et
ca ho patitur alios cruciatus / lic
no p abitandus e ille intellatus
ex quo sc q severitas seu rigor

natia Et no bonu mod arguedi
fiat e solliatudine de appel et l ibi
repugnancia ff de d iur

Item queritur

h d vs
q ad si amentes vel dormientes
baptizati si in amencia vel dor
micoz baptizari volebat caracterem
susceperunt primo ponit qo 2o ibi in
aut quorundam opio 3o ibi si op
ponitur illi questioi opposit 4o ibi
sed quod oppois veritate exprimit
distinguendo 5o ibi dormientibus pri
cipale questioz soluit // primo No alie
ni fide a religioe xpiana vt
infideles appellantur ad fidem
suscipiendam coacte c ad fidem
supin q v // No dicas int vim pri
sam et conditionale Na vis pri
sa impedit impssione caracte
ris si in conditionali Ratio e q
primo casu ponitur dicas qo pati
q agat in e sicud q magis ca
tholicus se qo ligatis manibus et pe
dibus inuitis baptizetur Sz in
in conditionali e voluntas licet coac
ta Et ex hoc et ex tex no q co
acta voluntas voluntas e licet no
sit absoluta // Et ex hoc infertur
q in actu in quo requiritur ab
soluta voluntas vt in iniciolo
no requiritur coacta libertas in c
cu locu de depon // Coacta vo
luntas no sufficit q no e absta
voluntas et vide quod dixi in c
ci locu et tenere mita // Sic no q de
presumitur perduare in eod consensu
Allegas g voluntate mutata
b3 probac ff de proba cu qui
sic casu in quo dormies vel dor
mies pt baptizari q sz an de
mencia vel sopnu erat in pposito
baptizandi // sm glo in cho conditionali
sibi lo dixit q no cogetur et hoc
tenuit hic et in c vbi ista lre
di Sz doc coit videtur tenere
q pro hoc fac iste tex Na sicut
suscipiens baptismum p vim condi
onalem compellitur obseruancia f
dei et ipsius regula ut licet i c de

matris ubi dicit ita et ordine suscipiens debet compelli ad observandam
ordinis et regula[m] professus et eius hic
casus in quo metum passo non succurrit
per actionem quod metus causa. Ratio est
quia impressione caracteris non potest mutari
vestis sed non potest maxime cum ipse
posset dicere cuivis ad melius
non in sibi metus causa dicta quod metus causa
et vide per Goff. in summa de eta et consti.
quod etatem hac et duobus sequentibus si
tamen iste habuisset uxorem poterit
in eius licite cum quod non potuit con
vinci et preiudicium uxoris extra non
dum fuisset cognita ut extra quod non
glo. de voto li. vi c. i.

Ebitum Nemo potest
se ipsum baptizare extra institu
ientiam articulo. Quis dubio
2a ubi respondemus. // Casus quidam
iudeus in mortis articulo constitutus
cum nec iudeus existeret nec aliquis
christianus haberet posset se ipsum in aquam
immersit dicendo ego baptizo me
in nomine patris et filii et spiritus sancti amen
quaeritur an iste sacramentum baptismi
receperit. Respondet summa quod cum inter baptizantem
et baptizatum debeat esse dis
tinctio sicut quod ex verbis domini colligitur
quod dixit apostolis baptizate omnes gentes
in nomine patris et filii et spiritus sancti
predictus iudeus est ab alio baptizandus
unde dominus etiam non se ipso sed a Jo
hanne voluit baptizari. Unde si statim
decessisset ad patriam evolasset
non propter sacramentum baptismi sed propter
fidem quam habuit in sacramento in
baptismo. Secundum illa spiritualis generatio
celebratur de qua dixit dominus nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non
intrabit in regnum celorum de sicut
enim in carnali generatione alius est qui generat
et alius qui generatur sic et in spirituali
alius debet esse qui spiritualiter generet et alius
qui spiritualiter generetur. // Nota primo quod
ubi aliqui requiruntur ad forum actum
quod illa incurcant non tamen actus esse
si ex unitate sollempnitas fuerat
non possit. Ex quo infertur quod unitas

non habet debitam sollempnitatem sta
tem quod non. // Nota 2o quod in baptis
mo dicitur quis renasci nam primo
fuit natus carnaliter nunc vero renas
citur spiritualiter. Ex hoc et ex textu
infertur quod ista generatio spiritualis
debet imitari naturalem seu naturale
generationem in quantum potest. Unde sicut
in naturali natione non potest se ipsum
quis generare sed requiritur alius qui
generet ita et in ista regeneratione
spirituali. // Et ex hoc concludendum quod
nemo potest alium baptizare vel ipsum
de sacro fonte levare qui possit
esse pater suus carnalis et sic quod requiratur
baptizandus in plena pu
bertate vel quod sit maior xiiii
annis eo quod vult adoptare ut per
fectissimum sit quod sit possit esse pater
carnalis ut probatur Insti. de adop.
§ minorem. Licet ipse de Hostiensis hic
dixerit sufficere quod excedat in xiiii
annis quia tunc potest generare. Sed non
placet quia ut dicit lex in consti. requiritur
plena pubertate ut in dicto §
minorem. Nam multi reperiuntur qui non
sunt puberes in xiiii annis ut notatur
in c. puberes de despon. impub.
Et ex hoc non habetur quod nouum
quod non debet quis admitti ad le
vandum aliquem de sacro fonte nisi
sit pater eius spiritualis nisi precedat
seu sit maior baptizando in xviii
annis nam absonum est vere fieri
patrem spiritualem qui non potest esse naturalis
dicto § minorem. // Item colligo ul
tra alios xxm compositi et que in
textu expressum quod ad formam baptis
mi non requiritur levans seu sus
cipiens de sacro fonte sed sufficiat
ipse baptizans hoc aperte probatur
in eo quod ipse arguit de generatione
carnali ad spiritualem. Sed spirituali
in patrem requiritur duntaxat ipsum bap
tizantem levare. Ergo patrinus inuenit
ad sollempnitatem actus quod de iure
tunc et fuit hoc ut arbitror
introductum propter parvulos qui ne
queunt respondere in cathecismo ad
hoc c. parvuli de conse. di. iiii

Casus in metu passo non succurritur per actionem

Nota primo

2o notandum

Nota generatio spiritualis sequi debet naturalem carnalem quantum potest

Nota hic de etate

Sz cathecismus no(n) est de s(ub)stan(cia) bap
tismi ut in c i ō e pro hoc facit
tex in c proxi a contrario // Ultimo no(ta)
q(uod) in baptismo no(n) solu(m) baptiza(tur)
exterius corpus exterius s(ed) etiam cor
interius et illa ablucio q(ue) fit exteri
us denotat ablucionem interiorem q(ue) in
terius fit p(er) sp(iritu)m s(an)c(tu)m Vnde aqua et
v(er)ba nichil p(ro)desset n(is)i sp(iritu)s s(anctu)s
baptizaret interius in c p(er) aqua(m) de
cons(ecratione) di iiij Vn(de) colligit(ur) duplex pa
ternitas et filiacio in baptismo una
exterius in q(ua) baptizans e(st) pater Alia
interius in q(ua) sp(iritu)s s(an)c(tu)s e(st) pater et
io(deo) o(mn)es xpiani dicuntur filij dei et
inter se s(un)t fr(atr)es sp(irit)uales q(uia) h(abe)nt
unu(m) et eund(em) p(at)rem sp(irit)ualem // In ista
2a natiuitate fit qd no(tatur) in c ad
mensam xxx q iiij Et p(er) ho(c) decl(aratur)
lege istu(m) tex in fi // Hi queritur Vtru(m)
q(uod) iudeus debeat indistincte admit
ti ad baptismum dic q(uod) no(n) Vnde p(ri)o
dz examinari an q(ui)s extorsit p(er) xpia
n(am) p(ro)uitate(m) vel alia(m) utilitate(m) ut
in c Iudei et ibi glo de cons di
iiij no(n) aut(em) tene(n)t c(on)tinue alia lici
te acquisita sicut multi simplices
credunt pro hoc est sicut Iudei inf(ra)
de Iudeis // Ite(m) no(n) d(e)b(e)t baptizari
illico s(ed) debz aliq(uo) t(em)p(or)e differri ut
appareat an h(ab)eat vera(m) integra(m) et
[illegible] sicut statutu(m) ut facit cathe
cuminus p(er) viij menses ut i(n) d(ic)to c
Iudei s(ed) postea fuit statutum q(uod)
xl dies t(antu)m ut in c ne qd abst
ca di [illegible] et no(n) b(e)n(e) ho(c) fi(e)at
s(ed) illico baptizat(ur) s(ed) postmo(dum) des
cente illo calore sepe tales redeunt
ad vomitu(m) erroris eoru(m) // Ulterius
queritur q(uod) si aliq(ui)s immergat se ip(su)m
alio dicente ego te baptizo nu(m)q(ui)d
sufficit dic q(uod) no(n) q(uia) n(ec) iste im
mergat no(n) p(otes)t dicere ego te baptizo
Dicit ex(?) summo q(uod) de necessitate no(n)
requiritur immersio s(ed) satis est q(uod) bap
tizans effundit aq(ua)m sup(er) corpore bap
tizandi lauando totu(m) corpus uel
maiore(m) p(ar)tem uel saltem caput di
cit tamen sufficere q(uod) s(i) [illegible] aq(ue) p(ro)
iecta a baptizante tangat corpus bap
tizandi quod no(n) lic(et) [illegible] q(uia) fue
rit id quod premissum est s(ed) hoc
[illegible] val(et) pro ip(s)is infantibus q(ui) s(un)t
[illegible] debiles ut no(n) in mergatur
in aq(ua) nec lauetur totu(m) corpus ne i(n)
curratur periculu(m) mortis

Un(de) vt appo

Vbi deest v(er)bu(m) uel elementu(m) aq(ue) no(n)
e(st) baptismi sacramentu(m) Co(ntra)is dum(?)
ra ibi videmus // Casus erat aliq(ui)s
puer erat baptizandus q(ui) p(er)iculu(m) mor
tis cu(m) aq(ua) no(n) poterat h(abe)ri nec sa
cerdos aliq(ui)s simplicitate ductus li
niuit puerum in caput et in pectus et
int(er) scapulas saliua appone lo
co baptismi q(ueritu)r an talis e(ss)et baptizatus
Sunt ip(s)is q(uod) si in baptismo duo s(un)t
nec(essa)ria s(cilicet) v(er)bu(m) et elementu(m) cu(m) d(omi)n(u)s
dicat n(is)i q(ui)s renatus fuit ex aq(ua) et sp(irit)u
s(an)c(t)o non intr(abit) regnum celoru(m) Dubium no(n)
e(st) q(uod) ille no(n) e(st) baptizatus in quo
defuit no(n) sol(u)m alterum s(ed) utrumq(ue)
No(ta) primo dico q(uod) requirunt(ur) ad
substa(n)ciam baptismi s(cilicet) v(er)ba ad hoc insti
tuta de qbus h(abetu)r et in c i ō e Item
elementu(m) aq(ue) no(n) g(ra)o p(otes)t aliq(ui)s bapti
zari in alio liquore Et ex hoc et
ex tex nota q(uod) ubi aliquid equi
ualet ad substa(n)ciam actus defuit omnino
fact(um) totu(m) deficit actum [illegible] l si
[illegible] C de testa // Sz queritur Nunquid
in aq(ua) rosacea possit q(ui)s bapti
zari [illegible] necessitate dic
hic [illegible] q(uod) no(n) et ide(m) tenuit
[illegible] q(uod) xpus fuit
baptizatus in aq(ua) Iordanis et sicut in
elemento ideo no(n) sufficit alius
liquor Vnde xpus sanctificauit nob(is)
aqua(m) i(n) baptismo suo ut i(n) c
nunquid de cons di iiij et fuit hoc
sacramentu(m) institutu(m) in aq(ua) q(uia) aq(ua)
e(st) [illegible]
[illegible]
p(er) aqua(m) ita [illegible]
q(uod) baptismu(m) ut no(n) [illegible]
Sz in aq(ua) [illegible] baptizari
p(otes)t dumo(do) no(n) [illegible] aque
et ideo [illegible] p(otes)t q(ui)s bapti
zari sicut in aq(ua) balnei sulfurei

p aqua ē lta aliquatulū turbida
tn idem dicit doc in aq lutosa
secus aut in luto // Ulto querit
de vna qstione q fuit de facto Cuidā
defens puerū baptizād ad eam
valde vicinū videns in puteo sig
morte h nec hns secū aqua piecit
eū in vno puteo dicendo vba insti
tuta Ut q iste sit baptizatus ut
possit sepeliri in cimiterio ecclesiastico
Cuidam lector theologie de ordine
fratrum predicatorum in monte pessula
no dixit q no s ut refert h ab
bas multi canoniste fuerunt i
detestati q no defuit hoc casu n
vbū nec elementū s postmodū
ipe abbas consuluit ingenium suum
respondit q no erat baptizatus quia
concordant cū iudicio illius theologi
motus q in baptismo requiritur
no solū submersio s etiam eleuacio
ab aqis in signum resurrectionis xpi
de consecr di iiij de trina et c gre
s hec racio apud me no concludit
q ut dixi in c pre de imitate
no requiritur immersio et p consequens
nec eleuacio Uh credendū q si
possit constare q puer vixit q
diu baptismus fuit completus q
sat dicat baptizatus Sz q potuit
procedi in dicta antiqua baptizacione
possit sustineri illa opinio

Contra grecos

Baptizatos a latinis greci
baptizac non dnt permittit e voz
z narrat ... grecorū excessū
2o id fieri prohibet 3o penā imponit
2a ibi volentes 3a ibi si qs
Lapsus postq greci se subtraxerunt
ab obediencia ecclesie romane in tantū ceperunt
abhominari latinos q inter alia q contra
xpianos committebant si qn sa
cerdotes latini in eorū sacrificassent
altaribus no prius sacrificabant i eis
q ea tanq p hoc polluta lauis
sent z baptizatos a latinis presu
mebant conformantes se rebaptizare mat
suc ... q dicit q presumpserint ex
communicat parcius ab omni officio z bn

ficio ecclesiastico deponatur // Nota primo
q pmit modos z viti e dcta hic
em... communiter sicut dicunt z dix
q mores referuntur ad illa q sunt ex
sacramenta vbū viti ad ea q sunt
de sacramentis // Nota primo z tenemur
ei q ecclesia romana pt et debet
de honestate remouentes nomine vel
redeuntes ad fidem tollerare in
moribus z ritibus eorū ...
hinc e q intra grecia in calabria
z quibusdam aliis regionibus tollerantur
in forma baptizandi z celebrandi
z multis aliis in quibus nobiscum
no conueniunt vn p ista tollerantur
... no ... sit ... eorū ...
... in ... dicant q deus
in illis offenditur vn no sunt
tollerandi in ... z q
honestate ecclesie vltis et ho ...
fiat quod no in ... in c i in fi
... // Nota 3o q greci et alie na
ciones dnt ee et constitue ... ...
le nobiscum dnt ... omnes homines
ee de ouili xpi Ua ipe dicit
fiat vnum ouile z vnus pastor
ut habetur i ... ... homines
de ... sub pastore ecclesie ... sit
... licet de facto ... no valeat q
multos infideles esse ... de
quo vide p simo in c super hiis
de voto // Item no q ecclesia romana
e mater et magistra omnium omnium ali
arum ecclesiarum greci ... dnt
recognoscere ... romanū i pastorem
... c ... in s de ... // Vl
timo no q rebaptizans aliquem ex stu
dio e depositione dignus // Quod
hic q si baptizans permutat in
latinitate ut dicendo baptizo te
in nomine patris z filii z s. s. zc
concludit doc q baptismus confer
tur q forma intellectualis est
seruata licet no quo ad corticem
hoc probatur ex eo q ... ...
permittitur in ydiomate suo nisi
falsa literas *...* dummo hoc ... non faciat scienter aut inducendo
nouum errorem seu nouam formam
ut in c si non sanctificat et

Margin notes:

Questio quedam de puero ... ...

Nota primo

Contra communes modos et alios

2o nota

3o nota

4ta nota

Contra romanam ecclesiam ...

Ultimo nota

questio si quis profert ... ...

... requirat

Ro baptis

c. videlicet de con. di. iiij. // Item
queo quod si baptizans et baptizatus
intendunt baptizare et baptizari sed
credunt quod baptismus solum prosit
ad sanitatem corporis non aliter. Numquid
conferatur verus baptismus. Dic tenet
quod sic. Salvatur enim certa quod forma tradita
ab ecclesia et quod isti baptizare et bapti
zari intendunt. Sed dicit doctor ut c. i
eadem si credat quod baptismus sit
una tussa dummodo ut dixi inten
dunt baptismum conferre quod si sit ad
formam verborum invisibiliter operatur
et hoc sicut quod Cayphas princeps
iudeorum prophetavit non ex merito
vite sed ex officio prelature i. q. i. dominus
Unde ex quo servatur forma tradita
a deo et ab ecclesia et isti credunt
baptizare et baptismus operatur su
um effectum. Secus esset ubi baptisans
non intenderet baptizare vel bap
tizatus baptizari. Non equiparantur tamen
ad tamen patrini levare de sacro fon
te non verum sed in doc. statio hic
potest esse quod prius non baptizatus nec
equiparatur ad servandum baptismi ut
ubi dixi c. debitum // Ultimo queritur
quare Christus voluit baptizari
a Iohanne cum baptismus conferatur
ad remissionem peccatorum ipse vero nullo
peccato tenebatur cum fuit conceptus
sine semine et sic non erat in eo
peccatum originale. Solutio duplex
prima ut adimpleret omnem con
humilitatem. Tres sunt enim gradus
humilitatis de quibus vide per glo.
si in de. i de celi domini et ul
timus gradus est ut quis supponat se
minori ita voluit Christus ponere se sub
Iohanne 2o hoc fecit ut sanc
tificaret nobis aquas de con. di. iiij
numquid hec videntur in c. pactum
eadem di. et in c. debitum ut c.

De presbitero non bap
tizato

Visum de baptismo quod sepe ali
quando contingit non baptizati ad
ordines de quibus dubitari poterat
utrum teneant vel ordinati vel an
debeant baptizari. Ideo potest rub.
cum precedente subiciatur ista

Iquis

Presbiter est vel quod alia verba Summa
sit. Si non baptizatus ordinatur ordi
nis caracterem non recipit et hoc
firmatur c. si. in fine // Nota defectus sacri
baptismi impedit impressionem
caracteris aliorum sacramentorum ubi
ergo non est baptismus ubi non potest
esse valide aliquod aliud sacramentum
in quo imprimitur caracter. Et hoc
quia baptismus ianua aliorum sacra
mentorum ut in c. c. si. // Sed queritur qualiter
potuit iste opinari se non esse bapti
zatum. Solutio forte fuerat expositus et
credebatur baptizatus non autem
constabat per expositores quod non fu
erat baptizatus vel forte instante
necessitate fuerat baptizatus a sacerdote
salinis et credebatur a communibus bap
tizatus vel quod sic // 2o queritur
quod si dubitatur utrum fuit baptiza
tus. Solutio tamen recipiat baptismum quod du
ordines poterit servari quod habetur
in c. ij. et c. ij. exspecto secundum doc. // Ultimo
queritur quod si iste non vellet de
novo ordinari dicat Io. an quod re
manebit laicus et ita non debet
dici maior m quod tacite videtur vo
visse continentiam etiam in c. quidam
ut de con. coniugatorum tamen si contraheret
tenet maior m cum aliud votum
non fuit solempne ex quo vero non
recepit sacrum ordinem ut in c. i de vo
to li. vi // Et nota ex hoc dicto quod ad
solempnizandum votum non sufficit
opinio et credulitas sed oportet ut vere
subrogatum sacrum ordo vel in
gressus religionis ut in dicto c. i de
voto li. vi // Credat tamen hic dominus an
tonius debere istum compelli ad suscipiendum
ordines propter intentionem quia semel
habuit quod sacer posset admitti
arg. c. quod bona agunt xxiij q. i
sed ad le. et nota ut de regu. mor.
bectum et c. si. in fine // Ubi talis ma
datur ordinari nec valet ipse vo
luntati sequitur capitulum ad
apostolicam